

Základní škola a Mateřská škola, Hrádek, okres Znojmo, příspěvková organizace

Hrádek 53, 671 27

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Obsah

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE:.....	3
II. CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ.....	4
III. POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK	4
IV. POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK.....	4
V. POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK	4
VI. BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ.....	4
VII. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ	5
VIII. OBSAH, FORMY, METODY A ČINNOSTI ŠD	6
IX. PLÁN ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ	8
X. ZÁJMOVÉ VZDĚLÍVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI	9
XI. EVALUAČNÍ PLÁN.....	9

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE:

Školní družina při Základní škole a Mateřské škole Hrádek, příspěvková organizace, 671 27 Hrádek 53

e-mail: zs-hradek@post.cz

IZO ZŠ: 102855196

IČO: 70989648

IZO ŠD: 103231986

Ředitel školy: PaedDr. Pavel Trulík

Vychovatelky: Barbora Worbisová, Táňa Cholastová, Darina Viktorinová

Počet oddělení: 3 Kapacita ŠD: 70 dětí

Zřizovatel:

Obec Hrádek

Hrádek 16

671 27

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2024

Č.j.: ZSHRA4/2024

.....

Razítko a podpis ředitele školy

II. CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Školní družina má pro svou činnost k dispozici jednu prostornou třídu v přízemí základní školy, může využívat i další prostory školy, prostornou školní zahradu s hracími prvky, ostatní učebny a tělocvičnu.

Školní družinu navštěvují děti 1.- 5. ročníku.

Přihlášené děti mají možnost navštěvovat ranní školní družinu od 6:00– 7:30 hod., školní družinu v návaznosti na rozvrh jednotlivých tříd od 11:30 – 16:00 hod.

Děti navštěvují školní družinu na základě písemné žádosti rodičů a vyplnění zápisního lístku. Rodiče mohou dítě písemně přihlásit, odhlásit podle potřeby i během školního roku.

Viz. Směrnice – Vnitřní řád školní družiny

III. POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK

Místnost školní družiny je vybavena novějším nábytkem, židle podle výšky – věkové kategorie, interaktivní tabulí, kobercem. Děti mají k dispozici různé hry – logické, konstruktivní a tvořivé, individuální i párové, stavebnice, hračky, pomůcky pro výtvarnou a pracovní činnost, knihy, časopisy. Pro pobyt venku je využívána školní zahrada s hracími prvky, dětské a fotbalové hřiště zřízeno obcí, využíváme prostředí obce a přírodní lokality obce.

IV. POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK

Zájmové vzdělávání zabezpečují kvalifikované vychovatelky. Doplnují si kvalifikaci a účastní se DVPP. Spolupracují s ostatními pedagogickými pracovníky a s rodiči dětí.

V. POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK

Děti chodí do školní družiny za úplaty. Viz. Směrnice – Vnitřní řád ŠD. Finanční prostředky na různé pomůcky, hry, hračky a jiné jsou čerpány z provozního rozpočtu školy po schválení vedením školy.

VI. BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ

Vychází ze směrnice – Vnitřní řád školní družiny a ze směrnice Školní řád.

Děti ve školní družině jsou pravidelně seznamovány s možnými riziky a následky při různých činnostech ve školní družině, škole i na veřejnosti, na komunikacích a při sportování. Jsou opakovaně poučeny před každou akcí (delší turistické vycházky, exkurze, besedy) o bezpečnosti a chování. Jsou poučovány o zásadách správného chování i v době prázdnin, při různém ročním období a jsou seznamovány se správnými způsoby používání různých pomůcek a nástrojů.

VII. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Rozvoj osobnosti dítěte

- poznávat a osvojovat si pravidla a způsoby mezilidského soužití
- rozvíjet tělesnou i duševní stránku dětí

2. Získávání všeobecného vzdělání

- rozvíjet pozorovací schopnosti dětí
- získávat a rozvíjet vědomosti četbou
- umět využívat získané vědomosti

3. Zásady demokracie a právního státu

- rozvíjet mezilidskou komunikaci
- upevňovat vztahy mezi dětmi
- rozvíjet a upevňovat kolektiv
- budovat vztahy mezi dětmi a dospělými

4. Utváření vědomí národní a státní příslušnosti

- vážit si svého domova a své vlasti
- seznamovat se s lidovými zvyky a tradicemi

5. Správné trávení volného času dětí

- osvojovat si správné zásady zdravého životního stylu
- rozvíjet zájem o pravidelný pobyt a pohyb na čerstvém vzduchu
- podporovat sporty a turistiku

6. Vztah k přírodě a životnímu prostředí

- rozvíjet kladný vztah k přírodě
- dle svých možností přispívat k ochraně životního prostředí
- uplatňovat své ekologické vědomosti a dále je rozvíjet

VIII. OBSAH, FORMY, METODY A ČINNOSTI ŠD

1) Obsah zájmově vzdělávacího programu ŠD navazuje na ŠVP 1. stupně ZŠ.

Školní družiny se týkají především oblasti:

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Obsahem prolínají tyto okruhy:

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk a jeho zdraví

Žáci se učí:

- rozvíjet své vědomosti, poznávat nové věci, jevy a děje z různých oblastí života
- vytvářet si základní představy o přírodě, společnosti, lidských činnostech a podmínky života
- vyjadřovat své myšlenky, dojmy a poznatky, reagovat na názory a podněty druhých

2) Formy činnosti ve školní družině

Uspořádání a organizace činností vychovatele a dětí při výchovně-vzdělávacích činnostech školní družiny. Ve školní družině se můžeme setkat s těmito formami výchovně-vzdělávací práce:

- individuální
- hromadná
- individualizovaná
- skupinová
- diferencovaná

3) Metody činností ve školní družině

Cesta k dosažení výchovně-vzdělávacích cílů. Ve školní družině se můžeme setkat s těmito metodami výchovně-vzdělávacích cílů:

- slovní (monologické, dialogické, práce s knihou)
- názorně – demonstrační (pozorování, předvádění, obrázky, projekce)
- praktické (pohybové a pracovní dovednosti, grafické a výtvarné činnosti, pracovní činnosti)

4) Výchovně-vzdělávací činnosti ŠD

- Pravidelné činnosti
- týdenní skladba zaměstnání
- režim dne
  - Příležitostné akce
- besídky
- výlety
- tvořivá odpoledne
- soutěže
- turnaje
  - Spontánní aktivity
- klidové činnosti po obědě
- námětové hry dle volby dětí
- relaxace
  - Odpočinkové činnosti
- četba časopisů a knih pro děti
- sledování videa
- omalovánky, volné kreslení, malování, modelování
- hry se stavebnicemi
- stolní a společenské hry
- poslech hudby
  - Příprava na vyučování
- didaktické hry
- domalovánky, křížovky, sudoku, doplňovačky, rébusy, kvízy, bingo
- vypracovávání domácích úkolů dle potřeby dětí po dohodě s rodiči
- vzdělávací film
  - Zájmové a rekreační činnosti
- vycházky se zaměřením na přírodu, turistiku a dopravní výchovu
- sportovní aktivity
- hry v přírodě
- výtvarné činnosti
- pracovní činnosti
- hudební činnosti
- sportovní činnosti
- literárně-dramatické činnosti

5) Požadavky na volný čas

- Pedagogické ovlivňování volného času – vychovatelka navozuje a motivuje činnosti
- Dobrovolnost – všechny činnosti by měly být přiměřené věku dětí a jejich mentálnímu stavu, děti by je měly vykonávat dobrovolně na základě vzbuzeného zájmu a motivace.
- Zajímavost a zájmovost – činnosti by měly být pro děti atraktivní, měly by využívat zajímavé náměty a postupy.
- Aktivita – činnosti volit tak, aby v nich mohly být přiměřeně úspěšné všechny děti.
- Citlivost a citovost – všechny činnosti by měly přinášet dětem kladné emoce, a to nejen z činnosti samé a následné ocenění, pochvaly, ale také radost z objevování či překonávání překážek.
- Seberealizace – dítě nachází a objevuje samo sebe, zvláště, je-li kladně hodnoceno a prostřednictvím činností v oddělení si vytváří žádoucí sociální kontakty

IX. PLÁN ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Navazuje na ŠVP naší základní školy, na školní výuku, je tvořen s možností aktualizace a doplňování. Jednotlivé činnosti vycházejí z ročního plánu školy a školní družiny.

Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhá především vlastní činností dětí, jejich interakcí s okolím a získávanou zkušeností. Vše je založeno na přímých zážitcích z činnosti vycházející částečně z individuální volby, dětské zvědavosti, potřeby zaměstnat se, bavit se a komunikovat. Ve struktuře činností jsou zastoupeny činnosti řízené a spontánní. Výsledkem jsou očekávané výstupy (kompetence, tj. vědomosti, dovednosti, schopnosti a postoje).

Úkolem vychovatelky je:

- získat děti ke spolupráci
- vést k vnímání a citovému prožívání zážitků z navozených situací ve školní družině

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení

- učit se s chutí, každou započatou práci dokončit
- získané vědomosti dávat do souvislostí
- získané zkušenosti uplatňovat v praktických situacích
- umět zhodnotit svoji práci

2. Kompetence k řešení problému

- užívat logických, matematických i empirických (smysl. poznání) postupů
- dokončovat započaté činnosti
- chápat, že vyhýbání se problémům nevede k cíli

3. Kompetence komunikativní

- komunikovat bez ostychu s dětmi i dospělými, ovládat řeč
- vyjadřovat své pocity řečí, gestem
- kultivovanost komunikace

4. Kompetence sociální a interpersonální

- rozhodovat o svých činnostech
- odpovídat za své činnosti, projevoval ohleduplnost
- rozpoznat vhodné a nevhodné chování
- dokázat se prosadit i podřídit, umět přijmout kompromis

5. Kompetence činnostní, občanské a pracovní

- učit se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit
- přistupovat odpovědně k úkolům a povinnostem
- uvědomovat si svá práva a práva druhých, vnímat agresivitu a šikanu
- tolerantnost k odlišnostem mezi lidmi
- odhadovat rizika svých nápadů
- chovat se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské)

6. Kompetence k trávení volného času

- znát možnosti hodnotného trávení volného času
- umět si vhodně vybrat zájmové činnosti dle svých možností
- umět rozpoznat a odřít nevhodné nabídky

7. Kompetence digitální

- využívání IT
- možnost využití IT, tabletů při procvičování učiva, hledání informací a poznatků
- k oblasti, které zájmové vzdělávání rozvíjí

X. ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Vychovatelka úzce spolupracuje s ředitelem školy a výchovným poradcem, metodikem prevence, třídními učiteli. Získává informace o speciálních potřebách žáků – žáků s přiznaným stupněm podpůrného opatření. Průběžně, na PR a na třídních schůzkách konzultuje potřeby žáků s rodinou a vyučujícími a na jejich potřeby reaguje při výchovně vzdělávací práci ve ŠD. Nadaným žákům nabízí možnosti rozvoje jejich nadání formou individuálního přístupu, tato podpora je při běžných aktivitách ve ŠD.

XI. EVALUAČNÍ PLÁN

Vnitřní evaluace

Individuální a vedení školy, spolupráce s vyučujícími

Vychovatelka ji provádí průběžně. Sleduje prospěchový a osobnostní rozvoj žáků formou konzultací s vyučujícími. Věnuje se hodnocení práce a chování žáků, vede žáky k sebehodnocení práce a osobnostního rozvoje. Snaží se o sebereflexi činností. Hledá nové metody, konzultuje výsledky své

práce s vyučujícími, vedením, zajímá se o zkušenosti kolegů vychovatelů. Vedení pozoruje její práci během roku, navštěvuje ŠD, provádí hospitace.

Vnější evaluace

Pohovory s rodiči – průběžně, na třídních schůzkách.

Pohovory s žáky – průběžně.

Vychovatelka provádí hodnocení činnosti ŠD formou příspěvku do výroční zprávy školy.

Hodnotící kritéria:

Podmínky činnosti – prostředí, uspořádání, vybavení

Organizace činnosti – motivace, respektování specifik, využívání zásad pedagogiky volného času, využití času vyhrazeného pro činnosti, zajištění bezpečnosti.

Personální stav – sledování nabídky DVPP, osobnostní rozvoj pedagoga, aktivní spolupráce s rodinou a vyučujícími.

Materiální podmínky – vybavení pomůckami pro rozvoj zájmového vzdělávání, dle potřeb žáků, estetizace prostoru, úložné prostory.

Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví – pravidla a jejich funkčnost.

Prezentace práce školní družiny – nástěnky a výzdoba prostor ZŠ, prezentace prací žáků při obecních akcích, prezentace výtvorů v místní Jednotě, příspěvky do tisku, spolupráce s vyučujícími při akcích školy.

Rizika – vychází z analýzy práce (sledování kázně žáků, materiálních podmínek, spolupráce s rodinou, s vyučujícími, vytváření podmínek pro žáky s SVP).

Vypracovala: Barbora Worbisová, 26. 8. 2024

Schváleno PR dne 26. 8. 2024